

Kitaabka Daanyeel - Lambarka Toddobaatan iyo Afar

Daah-furka Halxiraalaha Waxsii-sheegista: Karaahiyada Yexesqeel, Kaniisadda Maalinta Ugu Dambaysa, iyo Calaamadda Bahalka

Jeff Pippenger
2024-02-07

Afarta karaahiyada ee ku xusan Yexesqeel cutubka siddeedaad waxay horseedaan in hoggaanka kaniisadda La'odikiya ee maalmaha ugu dambeeya ee Ilaah ay qorraxda u sujuudaan, sidaas darteedna ay helaan astaanta bahalka. Cutubka xiga, oo isla waxyigaas ah, wuxuu muujinayaa kuwa ku jira kaniisadda Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya ee hela shaabadda Ilaah. Walaashii White waxay ina ogeysiinaysaa in shaabadaynta Yexesqeel cutubka sagaalaad ay la mid tahay shaabadaynta lagu matalay Muujintii cutubka toddobaad. Ilaah qaran buu ku xukumaa jiilkiisa saddexaad iyo afraad, afarta karaahiyo ee Yexesqeelna waxay tilmaamayaan afarta jiil ee caasinnimada oo bilaabatay 1863, markii Adventism-ka La'odikiya uu soo bandhigay been-abuurka labada loox ee Xabaquuq, kuwaas oo loo bixiyey astaan u ah xiriirka axdiga ee u dhexeeya Ilaah iyo dadkiisa, sida labadii loox ee Tobanka Amar loo bixiyey bilowgii Israa'iil hore.

Dibigii dahabka ahaa ee Haaruun wuxuu ahaa sanam been-abuur ah, oo ah astaan fallaagowga la muujiyey isla markii Ilaah soo saarayey labadii loox ee matalayey sawir dhab ah oo hinaase ah. Dibigii dahabka ahaa ee Haaruun wuxuu astaan u ahaa shaxdii been-abuurka ahayd ee 1863, taas oo farriinta ka saartay “toddobada jeer” ee Laawiyiintii labaaatan iyo lix, iyada oo ay la jiraan waxsii-sheegyo kale oo waqtiyeed. Sidaas darteed, Adventism-ka La'odikiya wuxuu taagay sawir hinaase ah isla bilowgii taariikhdiisa, sida Haaruun yeelay bilowgii taariikhda reer binu Israa'iil ee qadiimiga ahaa, iyo sida Yeroboocaam yeelay bilowgii taariikhda boqortooyadii woqooyi ee Efrayim.

“Toddobada jeer,” ee Laawiyiintii labaaatan iyo lix waxay ahayd waxsii sheegiddii ugu horraysay ee ku saabsan waqti uu Miller loo hoggaamiyey inuu fahmo, waxayna ahayd dahabkii ugu horreeyey ee wakhtiga waxsii sheegidda ka mid ah oo dhinac loo dhigay kacdoonkii 1863. Sannadkii 1863 wuxuu calaamadeeyey bilowgii daboolidda dahabkii riyadii Miller iyo soo gelinta dahabyo iyo lacag been abuur ah. “Toddobada jeer” waxay ahayd dhagaxii geeska ee ay kuwii wax dhisay diideen. Sannadkii 1863 waxay ahayd kuwii ahaa dhisayaashii macbudka Milleriyiinta kuwaas oo dhinac u dhigay dhagaxii geeska ee “toddobada jeer,” laakiin maalmaha ugu dambeeya dhagaxaas hadda waa madaxa geeska. Dhagaxaasu wuxuu matalayay Dhagaxa Qarniyada, waxaana sidoo kale uu ku matalnaa maalintii Rabbigu sameeyey, waayo waxay ahayd astaan u ah nasashada sabtida ee dalka. Sannadkii 1844, Adventism-kii Milleriyiintu wuxuu canaantay nidaamkii cibaadada beenta ahaa ee Yerobcaam, wuxuuna ka soocmay “shirkii kuwa wax quudhsada” oo “ku reyreeyey” niyad-jabkii ugu horreeyey.

Dhisayaashii waxaa lagu amray in aanay marnaba ku noqon “ururka kuwa wax quudhsada,” sida nebigii Yahuudiya loogu amray inuu Yerusaleem ugu noqdo jid ka duwan kii isaga geeyey 1844. Jidkii isaga geeyey 1844 wuxuu ahaa jidkii uu ka soo baxay, kaas oo ahaa Protestantism, taariikhdaasna Protestantism waxay noqotay Protestantism riddowday. Dhisayaashii waxaa lagu amray in aanay marnaba ku noqon “ururka kuwa wax quudhsada,” waxaana loo faray in aanay cunin cuntadooda ama aanay cabbin biyahooda. Dhisayaashu waxay cuneen kitaabkii yaraa ee ku jiray gacanta malaa’igta 1840, cuntadaasina afkooda way ku macaanayd.

Cunidda iyo cabbidda wax sii sheegiddu waxay ka dhigan yihiin habraaca loo adeegsado barashada Baybalka. Milleriyiintii waxaa la siiyey hab gaar ah oo lagu barto Erayga Ilaah, xeerarkaasi waxayna soo saareen farriin Baybal ah oo gebi ahaanba ka duwan tii ay culimadii fiqiga ee Protestantism-ka riddada ah iyo Kaatooliggu ku soo saareen habraacoodii musuqmaasuqay. Kuwii wax dhisayay, oo weliba ah nebiga Yahuudiya, looma oggolayn inay ku noqdaan oo wax ka cunaan ama ka cabaan habraaca midkoodna Protestantism-ka riddada ah ama Kaatooligga. Nebigii Yahuudiya taasuushii ayuu sameeyey, sidaas darteedna wuxuu aqoonsanayaa in Adventism-ka La’odikiya uu isaguna sidaas oo kale samayn doono sannadkii 1863; waayo, sannadkii 1863, waxay adeegsadeen doodihii fiqiga ee Protestantism-ka riddada ah si ay u diidaan adeegsigii Miller ee “toddobada jeer,” sidaasna waxay ku qotomiyeen sanamyadii masayrka ee Haaruun iyo Yerobocaam. Markaasaa jiidkii ugu horreeyey ee Adventism-ka La’odikiya bilaabmay.

Ka dib markii nebiga ka yimid Yahuudah la falgalay Yerobocaam, wuxuu bilaabay safarkiisii dib ugu noqoshada Yahuudah, laakiin weligiis ma uu gaadhin. Nebigu wuxuu astaan u yahay Adventism-ka La’odikiya, kaas oo, sida waxyigu muujinayo, ku soo galay dhaqdhaqaaqii Millerite sannadkii 1856. Sister White marnaba dib ugama noqon aqoonsiga Adventism-ka inay tahay La’odikiya, mana jirto caddayn kitaabi ah oo muujinaysa in La’odikiya mar uun is beddesho. Waxaa jira shakhsiyaad ka baxa waayo-aragnimadooda gaarka ah ee La’odikiya, laakiin sida kaniisad ahaan La’odikiya waa in laga tufaa afka Rabbiga, waayo La’odikiya waxay ka dhigan tahay “dad la xukumay.” Adventism-ku wuxuu adeegsadaa qeexiddaas si uu ugu doodo in uu matalo kaniisadda jirta muddada xukunka ka socda meesha quduuska ah ee samada. Indho-la’aantooda awgeed waxay qirayaan qaybta Xukunka Baarista ee macnaha La’odikiya, laakiin ma arki karaan Xukunka Fulinta ah ee si cad ugu muuqda magacooda.

Oo u qor malaa’igta kiniisadda reer La’odikiya; Waxyaalahan waxaa leh Aamiin, markhaatiga aaminka ah oo runta ah, bilowgii uumista Ilaah; Waxaan garanayaa shuqulladaada, inaad aanad qabow ahayn oo aanad kulayl ahayn; waxaan jeclaan lahaa inaad qabow ahaatid ama kulayl. Haddaba maxaa yeelay waxaad tahay diirran tahay, oo aanad qabow ahayn oo aanad kulayl ahayn, afkaygaan kaa matagi doonaa. Maxaa yeelay waxaad tidhaahdaa, Waxaan ahay taajir, oo maal baan hodan ku noqday, oo waxba uma baahni; mana ogid inaad tahay hoogan, oo laga nixi karo, oo miskiin ah, oo indho la’, oo qaawan. Muujintii 3:14–17.

Nabigii Yahuudah ugu dambayntii waxa lagu aasaa nebiga beenta ah ee ku khiyaaneeyey inuu cunto ka cuno oo cabbiddiisa ka cabo. Labadooduba waxay ku dambaystaan isla qabriga, nebiga beenta ah ee Beytelna (kaniisadda been-abuurka ah) markuu dhinto wuxuu ugu yeedhaa walaal.

Haddaba wuxuu Beytel degganaa nebi duq ah; wiilashiisiina way u yimaadeen oo u sheegeen kulli shuqulladii ninkii Ilaah maalintaas Beytel ku sameeyey; hadalladii uu boqorkii kula hadlayna iyana aabbahood bay u sheegeen. Markaasaa aabbahood ku yidhi, Jidkee buu maray? Waayo, wiilashiisu waxay arkeen jidkii ninkii Ilaah, oo Yahuudah ka yimid, uu maray. Oo wuxuu wiilashiisii ku yidhi, Dameerka ii kooreeya. Sidaas daraaddeed dameerkii bay u kooreeyeen; markaasuu fuulay, oo ninkii Ilaah dabadiis tegey, oo wuxuu ka helay isagoo geed qudhac ah hoostiisa fadhiya; markaasuu ku yidhi, Ma waxaad tahay ninkii Ilaah oo Yahuudah ka yimid? Isna wuxuu yidhi, Waa aniga. Markaasuu ku yidhi, Kaalay gurigayga ila tag, oo kibis cun. Isna wuxuu yidhi, Kula noqon kari maayo, kulana geli kari maayo; kibisna kula cuni maayo, biyo kulana cabbi maayo meeshan; waayo, waxaa laygu yidhi ereyga Rabbiga, Halkaas kibis ha ku cunin, biyo hana ku cabbin, dibna ha ugu noqon jidkii aad ku timid. Markaasuu ku yidhi, Aniguna waxaan ahay nebi sidaad adiguba tahay oo kale; oo malaa'ig ayaa ereyga Rabbiga igula hadashay, iyadoo leh, Dib ugu soo celi gurigaaga, inuu kibis cuno oo uu biyo cabo. Laakiinse been buu u sheegay. Sidaas daraaddeed wuu la noqday, oo gurigiisii buu kibis ku cunay, biyo na wuu ku cabbay. Oo intay miiska fadhiyeen ayaa waxaa nebiga dib u soo celiyey u yimid ereygii Rabbiga; markaasuu ninkii Ilaah oo Yahuudah ka yimid ku dhawaaqay, isagoo leh, Rabbigu wuxuu leeyahay, Maadaama aad ku caasiday afkii Rabbiga, oo aadan xajisan amarkii Rabbiga Ilaahaaga kugu amray, laakiinse aad dib u soo noqotay, oo aad kibis cuntay oo biyo ku cabtay meeshii Rabbigu kugu yidhi, Kibis ha ku cunin oo biyo hana ku cabbin; sidaas daraaddeed meydkaagu ma iman doono xabaashii awowayaashaa. 1 Boqorradii 13:11–22.

Fariintii malaa'igta labaad xagaagii 1844, waxay ka koobnayd aqoonsiga in kaniisadaha Protestant-ka ahi dhaceen oo ay noqdeen gabdhihii Kaatooligga. Adventism-kii Millerite-ku wuxuu ugu yeedhay ragga iyo dumarka inay ka soo baxaan madaahibtaas, waayo ku sii jiristoodu waxay ka dhignayd dhimasho ruuxi ah iyo mid weligeed ah. Nebiga beenta ah ee Beytel wuxuu matalaa nidaamkii diineed ee Yeroboocaam ka hirgeliyey Beytel. Wuxuu ahaa nidaam sameeyey sanam u eg bahalka, bahalkii la daydayna waa bahalka Kaatooligga. Protestant-yadu waxay sii wadeen inay isu aqoonsadaan Protestant-yo, hase ahaatee waxay sidoo kale sii wadeen dhawrida maalinta qorraxda sida maalinta cibaadada, taas oo ah calaamadda awoodda Kaatooligga.

Brotestantiyiintu waxay sheegtaan inay yihiin Brotestantiyiin, in kastoo qeexidda keliya ee Brotestanti ay tahay in laga hor yimaado Rooma, oo sidaas samayntoodana qirashadoodu ay tahay sanam u eg kaniisadda Rooma, waayo iyadu waxay ku andacootaa inay tahay hay'ad Masiixi ah, inkastoo aanay lahayn wax caddayn kitaabi ah oo sheegashadaas u sal ah. Sheegashadeedu waxay ku dhisan tahay awoodda madhan ee dhaqanka iyo caadada, taas oo ah isla awoodda beenta ah ee Brotestantinnimadu adeegsanayso markay ku andacoonayaan inay yihiin Brotestantiyiin. Waa isla caqligii indha tiray Adventist-yaasha Maalinta Toddobaad inay rumaystaan in, iyagoo ah La'odikiyaaniyiin, ay weli ku jiraan xidhiidh axdi oo ammaan ah. Waa isla awooddaas beenta ah ee reer binu Israa'iil hore ku dhawaaqeen markay yidhaahdeen, “Macbudka Rabbiga, macbudka Rabbiga ayaannu nahay.”

“Digniintaas ma ay dhegaysan dadka Yuhuudda ah. Waxay illoobeen Ilaah, oo waxay ka leexdeen mudnaantoodii sarraysay ee ahayd inay ahaadaan wakiilladiisa. Barakooyinkii ay

heleen wax barako ah uma keenin dunida. Faa'iidooyinkoodii oo dhan waxay u qoondeeyeen ammaantooda u gaar ah. Waxay Ilaah ka dhaceen adeegiddii uu iyaga ka doonayay, waxayna dadka la midka ahna ka dhaceen hoggaan diineed iyo tusaale quduus ah. Sida dadkii degganaa dunidii ka horraysay daadkii, waxay raaceen mala-awaal kasta oo ka soo baxay qalbiyadooda sharka leh. Sidaas ayay waxyaalihii quduuska ahaa uga dhigeen wax lagu jeesjeeso, iyagoo leh, 'Kanu waa macbudkii Rabbiga, macbudkii Rabbiga, macbudkii Rabbiga' (Yeremyaah 7:4), isla mar ahaantaana waxay si qaldan u matalayeen dabeecadda Ilaah, waxayna ceebaynayeen magiciisa, oo waxay nijaasaynayeen meeshiisa quduuska ah."

"Beeraleydii loo dhiibay daryeelka beerta canabka ee Rabbiga waxay khiyaaneeyeen amaanadii lagu aaminay. Wadaaddadii iyo macallimiintii ma ay ahayn barayaal daacad ah oo dadka wax bara. Iyagu dadka hortooda kuma ay hayn wanaagga iyo naxariista Ilaah iyo xaqa uu u leeyahay jacaylkooda iyo adeeggooda. Beeraleydani waxay dooneen ammaantooda gaarka ah. Waxay jeclaayeen inay la wareegaan midhaha beerta canabka. Waxay dadaalkooda ka dhigeen inay indhaha iyo xurmaynta dadka u soo jiitaan naftooda." Christ's Object Lessons, 292.

Sannadkii 1863 dhaqdhaqaaqii Milleriyiinta wuu dhammaaday, hase yeeshee wuxuu ka joogsaday inuu ahaado dhaqdhaqaaqii reer Philadelphia sannadkii 1856. Diidmada fariintii Muuse (the "seven times"), oo uu soo bandhigay Eliiyaah (William Miller), waa la diiday, diidmaduna waxay ku salaysnayd hab-raacii nebiga beenta ah ee Beytel. Sannadkii 1863 wuxuu ahaa dhammaadka lixdan iyo shan sannadood oo ka bilaabmay 1798, wuxuuna ahaa dhammaadka waxsii sheegidda Ishacyaah cutubka toddobaad.

Oo waxay noqotay waagii Aaxaas ina Yootaam, ina Cuusiyaah, oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, in Resin oo ahaa boqorkii Suuriya, iyo Fekaax ina Remalyaah oo ahaa boqorkii reer binu Israa'iil, ay Yerusaleem u soo kaceen inay la diriraan; laakiinse way ka adkaan kari waayeen. Oo waxaa lagu wargeliyey reer Daa'uud, iyadoo la leeyahay, Suuriya waxay la bahoowday Efrayim. Markaasaa qalbigiisii iyo qalbiga dadkiisiiba gariireen, sida geedaha kayntu dabayshu u ruxdo. Markaasaa Rabbigu Ishacyaah ku yidhi, Hadda bax oo Aaxaas la kulmo, adiga iyo wiilkaaga Sheyaar-Yaashuub, meesha ugu dambaysa ee biyo-mareenka berkedda sare, ee jidka beerta dhar-caddeeyaha; oo waxaad ku tidhaahdaa, Iska jir, oo xasilloonow; ha baqin, hana qalbi-jabin labadan madax-dhabaad ee qiiqaya aawadood, kuwaas oo ah cadhada kulul ee Resin iyo Suuriya, iyo tan wiilka Remalyaah. Maxaa yeelay, Suuriya, Efrayim, iyo wiilka Remalyaahba waxay kaaga arrinsadeen talo shar ah, iyagoo leh, Ina keena aynu Yahuudah ku kacnee, oo aynu dhibno, oo aynu jebin ka dhex furno innaga aawadeen, oo aynu boqor ka dhex dhigno, kaas oo ah ina Tabe'eel. Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Taasu ma taagna doonto, mana dhici doonto. Waayo, madaxa Suuriya waa Dimishaq, madaxana Dimishaq waa Resin; oo shan iyo lixdan sannadood gudahood ayaa Efrayim la jejebin doonaa si aanu dad u sii ahaan. Oo madaxa Efrayim waa Samaariya, madaxana Samaariya waa wiilka Remalyaah. Haddaydnan rumaysanayn, hubaal ahaan maba dhismi doontaan. Ishacyaah 7:1–9.

Waxsii lixdan iyo shanta sano ee ku jirta aayadda siddeedaad waxay caddeynaysaa in "gudahood" muddada lixdan iyo shanta sano boqortooyadii woqooyi ee tobanka qabiil la kaxayn doono

maxaabiis ahaan. Muujintii waxaa la qoray sannadkii 742 BC, sagaal iyo toban sano dabadeedna, sannadkii 723 BC, Efrayim waa la kala firdhiyey oo maxaabiis ahaan ayay reer Ashuur u kaxeysteen. Sannadkii 677 BC, dhammaadka lixdan iyo shanta sano, boqor Manaseh waa la qabtay oo Baabuloon baa loo qaaday. Barta bilowga ah ee 742 BC waxay calaamad u tahay dagaal sokeeye u dhexeeyey boqortooyada woqooyi iyo boqortooyooyinka koonfureed ee Israa'iil, sida ay 1863 u calaamadisay bartamaha buuxa ee Dagaalkii Sokeeye ee Maraykanka, oo u dhexeeyey Woqooyi iyo Koonfur. Waxsii sheegidda waxaa Ishacyaah kaga dhawaaqay dalka ammaanta leh ee tooska ah (Yahuudah), waxsii sheegiddii 1863-na waxaa lagu oofiyey dalka ammaanta leh ee ruuxiga ah (Maraykanka).

Waxaa jira saddex calaamadood oo taariikheed oo ku dhex jira waxsii sheegista shan iyo lixdanka sannadood. Dagaalkii sokeeye ee 742 BC, waxaa sagaal iyo toban sannadood ka dib ku xigay kala firdhinta boqortooyadii woqooyi, 723 BC. Dhammaadka shan iyo lixdanka sannadoodna waxaa la kala firdhiyey boqortooyadii koonfureed. Waxsii sheegistu, oo ay ku jiraan bilowgeeda iyo dhammaadkeedu, waxay matalaysaa labadii “cadho” ee Ilaah ee ka geesta boqortooyooyinkii woqooyi iyo koonfureed; labadan cadhoodna waxaa ka horreeya sagaal iyo toban sannadood meelaha ay ka billowdaan, dabadeedna waxaa raaca sagaal iyo toban sannadood oo kale oo daba yimaadda dhammaystirkooda.

Qaab-dhismeedka kiyaastikada oo dhan wuxuu tilmaamayaa xilli dagaal sokeeye ah oo u dhexeeya woqooyi iyo koonfur, kaas oo calaamadeeya bilowga iyo dhammaadka. Bartamaha bilowga iyo dhammaadka, labada iska-hor-imaade ee dagaalka sokeeye labaduba waxaa loo watay addoonsi, oo shan iyo lixdanka sannadood ee lagu soo ururiyey lagaga soo saaray xaaladdoodii addoonsiga ee is-firdhisan oo ay noqdeen hal qaran gudaheed, waxay gaadhaan 1863, taas oo ah taariikhda Baaqa Xoraynta Addoomaha ee xoreeyey addoomihii. Waxsii sheegidda dagaal sokeeye oo ka dhacay Yahuudahka dhabta ah waxay ku soo dhammaanaysaa dagaalka sokeeye ee Yahuudahda ruuxiga ah, waayo Ciise had iyo goor wuxuu ku muujinayaa dhammaadka wax, bilowga wax, maxaa yeelay isagu waa Alfa iyo Oomeega.

Taariikhdii 1863 waxaa lagu metelay taariikhdii 742 BC, markii nebiga Ishacyaah, isaga iyo wiilkiisuba, ay farriin u geeyeen boqorkii sharka lahaa ee Yahuudah (Axaas). Qoraalkan dhexdiisa, 742 BC waxaa lagu metelay markhaatifurka boqor Axaas, oo ahaa boqorkii Yahuudah, kaasoo joojiyey adeegii meesha quduuska ah ee Ilaah, isla markaana wadaadkiisii sare ku amray inuu ka dhex dhiso xayndaabyada meesha quduuska ah ee Ilaah ee dhulka ku taal nuqul ka mid ah macbud Suuriyaan ah.

Taariikhdii boqorkii sharka lahaa Axaas, (oo lagu asteeyey 742 BC nebiyaddii Ishacyaah), hoggaamiyihii Yerusaaalem wuxuu cibaadadii jaahilnimada (Kaatoolligga) soo geliyey kiniisadda Ilaah, sida ay Adventism-ka La'odikiyaanku ugu noqdeen hab-raacii Protestantism-ka riddoobay si ay u tuuraan farriintii Muuse oo Eliyaah soo dhiibay. Sannadkii 742 BC, Ishacyaah wuxuu boqorkii sharka lahaa ee Yahuudah kula kulmay dhammaadka marinka biyomareenka balliga sare, agta beerta dhaqdhaqaha, wuxuuna la yimid wiilkiisii markuu sidaas yeelay. Magaca wiilkiisu wuxuu ahaa calaamad, oo markii nebiga ka yimid Yahuudah uu la hor yimid boqor Yerobocaam, isaguna calaamad buu siiyey.

Bal eega, aniga iyo carruurta Rabbigu i siiyey waxaannu u nahay calaamado iyo yaabab reer binu Israa'iil dhexdooda, oo xagga Rabbiga ciidammada ka yimid, kan Buur Siyoon deggan. Ishacyaah 8:18.

Magaca wiilka Ishacyaah ee “Shearjashub” wuxuu ka dhigan yahay “hadhaagii baa soo noqon doona.” Kuwa “soo noqda” ee ka kooban hadhaaga, waa kuwa Rabbiga suga inta lagu jiro wakhtiga dib-u-dhaca.

Oo anna waxaan sugi doonaa Rabbiga, kan wejigiisa ka qariya reer Yacquub, oo anna isaga ayaan wax ka filan doonaa. Bal eega, aniga iyo carruurta Rabbigu i siiyey waxaannu Israa'iil ugu nahay calaamooyin iyo yaabab xagga Rabbiga ciidammada ka yimid, kaasoo deggan Buur Siyoon. Ishacyaah 8:17, 18.

Markii Ishacyaah la falgalo boqorkii shar lahu ahaa Axaas sannadkii 742 BC, wuxuu matalaa kuwa “sugay,” waayo nebiyadu dhammaantood waxay ka hadlayaan maalmaha ugu dambeeya, kuwa “sugana” maalmaha ugu dambeeya waa kuwa la kulmay niyad-jabkii ugu horreeyey. Yeremyaah wuxuu u maleeyey in Ilaah been sheegay oo roobkii celiyey, Ishacyaahna wuxuu u malaynayaa in Ilaah “wejigiisa ka qariyey reer Yacquub,” hase yeeshee Ishacyaah wuxuu go'aansadaa inuu sugo oo Rabbiga dhawro, taas oo matalaysa “kuwa xigmadda leh” inta lagu jiro wakhtiga dib-u-dhaca ee waxyiga. Kuwii soo noqday oo kala soocay waxa qaaliga ah iyo waxa xunxun, kuwaas oo la doonayey inay noqdaan afhayeenka Ilaah, waa la shaabadeeyey, sidaas darteedna waxaa lagu barbardhigay kuwa hela calaamadda bahalka.

Oo qaar badan oo iyaga ka mid ahi way turunturoon doonaan, wayna dhici doonaan, wayna jabi doonaan, dabinnu waa loo qabsan doonaa, waana la qaban doonaa. Markhaatifurka xidh, sharcigana ku dhex shaabadee xertayda. Aniguna Rabbiga ayaan sugi doonaa, kan wejigiisa ka qariya reer Yacquub, anna isaga ayaan dhawri doonaa. Bal eeg, aniga iyo carruurta Rabbigu i siiyey waxaannu reer binu Israa'iil ugu nahay calaamooyin iyo yaabab xagga Rabbiga ciidammada, kan deggan buurta Siyoon. Oo markay idinku yidhaahdaan, Doondoona kuwa ruuxyada yaqaan, iyo sixiroolayaasha faqaya oo gunuunaaca; sow dad ma aha inay Ilaahood doondoonaan? Kuwo nool ma u doondoonaan kuwa dhintay? Sharciga iyo markhaatifurka ha loo noqdo; haddaanay sidan eraygan ku hadlin, waxaa sababtu tahay inaan iftiin iyaga ku jirin. Ishacyaah 8:16–20.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonaa maqaalka xiga.

“Kuwanu ma aha erayadii Walaasha White, laakiin waa erayadii Rabbiga, oo rasuulkiisuna wuu i siiyey si aan idiin siiyo. Ilaah wuxuu idiinku yeedhayaa inaydaan mar dambe isaga la shaqayn ujeedooyin is-diiddan. Wax barid badan ayaa laga bixiyey rag isu sheeganaya inay Masiixiyiin yihiin, iyagoo haddana muujinaya sifooyinka Shayddaanka, oo xagga ruuxa, erayga, iyo ficilka kaga hor imanaya horusocodka runta, oo si hubaal ah u raacaya jidka uu Shayddaanku ku hoggaaminayo. Qallafsanaanta qalbigooda ayay ku qabsadeen amar iyo xukun aan sinaba iyaga u lahayn, oo aanay ahayn inay adeegsadaan. Macallinka weynu wuxuu leeyahay, ‘Waan afgembin doonaa, afgembin doonaa, afgembin doonaa.’ Raggi waxay Battle Creek ka yidhaahdaan, ‘Macbudka Rabbiga, macbudka Rabbiga ayaannu nahay,’ hase ahaatee waxay adeegsanayaan dab caadi ah. Quluubtoodu laguma jilcin oo laguma hoggaamin nimcada

Ilaah.” Manuscript Releases, volume 13, 222.